

LA TRANSFIGURACIÓ

Evangelí de Lluc 9,28-36

S'esdevingué que, passats uns vuit dies,
Jesús prengué Pere, Jaume i Joan,
i va pujar a la muntanya a pregar.

Succeí que, mentre ell pregava,
l'aspecte del seu rostre va canviar,
i el seu vestit es tornà d'un blanc resplendent.

I de sobte aparegueren dos homes
que conversaven amb ell. Eren Moisès i Elies.
Parlaven de l'èxode que Jesús anava a completar a Jerusalem.

Pere i els qui eren amb ell estaven aclaparats de son.
Quan s'hagueren desvetllat, veieren la seva glòria
i els dos homes que estaven dempeus amb ell.

En el moment que aquests se separaven d'ell,
Pere digué a Jesús: *'Cabdill, és bo que nosaltres siguem aquí!
Si vols, faré aquí tres tendes: una per a tu, una per a Moisès i una per a Elies'*
(No sabia el que es deia)

Mentre ell deia això es va formar un núvol i els cobrí amb la seva ombra.
S'esperugiren, però, quan aquells van entrar en el núvol.

Una veu sortí del núvol que deia:
***"Aquest és el meu Fill, l'Estimat, en qui m'he complagut,
¡ escolteu-lo a ell !***

Quan s'hagué sentit aquella veu Jesús es trobava sol.
Els però, callaren i no contaren a ningú,
Per aquells dies, res del que havien contemplat.

COMENTARI DEL PAPA BENET XVI A LA FESTA DE LA TRANSFIGURACIÓ

Els evangelistes Mateu i Marc diuen 'Sis dies després, Jesús va prendre amb ell Pere, Jaume i Joan. (Mt 17,1; Mc 9,2) Lluc escriu "Uns vuit dies després..." Lc 9,28

A la tardor hi ha dues grans festes jueves: La festa del IOM-KIPPUR i la festa dels SUCCOT (de les tendes o tabernacles, que duraven tota una setmana). Això vol dir que la declaració de Pere, confessant que Jesús es el Fill de Déu, va caure en el gran dia de la reconciliació, (l'únic dia de l'any que el gran sacerdot podia pronunciar solemnement el nom de JHVH en el santuari). La Transfiguració hauria succeït el darrer dia de la festa dels tabernacles.

Els grans esdeveniments de la vida de Jesús tenen una relació íntima amb el calendari jueu; són esdeveniments litúrgics.

Totes les festes jueves contenen tres dimensions: creació, història i esperança. Les festes parlen del Creador i de la creació; es tornen memorials d'accions històriques i finalment, esdevenen festes d'esperança, que surten a l'encontre del Senyor.

La Transfiguració s'ha d'entendre també amb el rerefons de l'Èxode: *'La glòria del Senyor es va posar damunt la muntanya del Sinaí, i el núvol la va cobrir durant sis dies. El dia setè, el Senyor va cridar Moisès d'enmig del núvol'* Èx 24,16.

No és gens estrany que, en els esdeveniments de la vida de Jesús, es descobreixin relacions tipològiques distintes, que es descobreixi que Moisès i els profetes parlen de Jesús.

Diu el text que Jesús va prendre amb ell Pere, Jaume i Joan i se'ls endugué a part dalt d'una muntanya alta, només ells sols (Mc 9,2) Aquests tres sortiren a l'escena de la filla de Jaire i a la muntanya de les Oliveres. També a Èx 24 Moisès va prendre amb ell Aaron, Nadab i Abihú i els 70 ancians d'Israel.

La muntanya és el lloc de proximitat amb Déu. Així passa amb totes les muntanyes en la vida de Jesús: el sermó de la muntanya, les nits de pregària dalt d'una muntanya, la de les temptacions, la de la creu i la del ressuscitat. Sobre el fons d'aquestes muntanyes s'han de comptar també el Sinaí, l'Horeb, la muntanya de Morià, les muntanyes de revelació de l'Antic Testament i la muntanya del temple. Totes elles alhora són muntanyes de passió i revelació.

El simbolisme de la muntanya vol dir lloc de pujada, no només corporal, sinó també espiritual; la muntanya és alliberament del pes diari, és lloc on es respira l'aire pur de la creació; la muntanya em fa pujar espiritualment i em fa pressentir el Creador. Hi ha també les experiències històriques: l'experiència d'un Déu que parla, la de la passió en el cas exemplar del sacrifici d'Isaac, que es anticipació del sacrifici definitiu dalt la muntanya del Calvari. Jesús es la revelació de Déu en persona. La transfiguració és un esdeveniment de pregària. El parlar amb Déu, fa tornar resplendent el rostre de Moisès al Sinaí. Jesús, en canvi, brilla des de dins. Ell mateix és llum de llum.

El vestit blanc de llum parla del nostre esdevenidor. En el llibre de l'Apocalipsi, els vestits blancs son senyal dels sers celestials. Els vestits dels elegits són blancs perquè han estat rentats en la sang de l'Anyell (Ap 7,14), i això vol dir: perquè, pel baptisme, s'han unit a la passió de Jesús, i la passió és un rentat que ens torna el vestit original que vam perdre en el pecat. (Lc 15,22).

Moisés i Elies, és a dir, la Llei i els Profetes, parlen amb Jesús, del seu èxode que s'havia de complir a Jerusalem. Parlen de la creu. La creu és èxode, és sortir d'aquesta vida, és passar pel "Mar Roig" de la passió i pujar a la glòria.

El tema fonamental de la Llei i els Profetes és l'esperança d'Israel, l'èxode alliberador definitiu. El contingut d'aquesta esperança és el Fill de l'home sofrent, el servent del Senyor, que obra la porta de la llibertat. La passió es transformarà en llum, llibertat i glòria.

L'exègesi jueva i el cristianisme primitiu combinen distintes referències de la revelació i això fa que es complementin mútuament.

L'expressió de Pere: *Rabí, és bo que estiguem aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a tu, una per a Moisés i una altra per Elies*, fan referència a la festa dels tabernacles i a Èx 33,7: Moisés construï fora del campament la tenda de l'aplec, sobre la que es va posar la columna de núvol. Pere vol donar estabilitat al procés de la revelació i per això vol construir la tenda de l'aplec.

L'al·lusió a la festa dels tabernacles dóna un sentit messiànic a l'escena. Creació, història i esperança formen una unitat.

Dins d'aquest context s'entén millor el pròleg de Joan: *"I la Paraula es va fer carn i va plantar la tenda entre nosaltres"* (1,14).

El núvol sagrat, la *xequinà*, és el signe de la presència de Déu mateix. Jesús es la tenda sagrada que porta al dunt el núvol de la presència de Déu. Es repeteix aquí l'escena del baptisme de Jesús: una veu del cel va proclamar: *"Tu ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut"* Mc 1,11. *Escolteu-lo!* Mc 9,7

Aquí apareix un altre cop la relació amb la pujada de Moisés al Sinaí. Moisés va rebre la Torà. Ara Jesús és la mateixa Torà. Cal que els deixebles baixin de la muntanya i aprenguin de nou: escolteu-lo. Jesús mateix és la Torà vivent, tota la paraula de Déu. Dalt de la muntanya veuen la *dynamis* (la força) del regne que arriba en Crist.

Cal que aprenguem el que ens diu Pau: *"Nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus i, per al grecs, un absurd. Però es poder (dynamis) i saviesa de Déu per a tots els qui són cridats, tant jueus com grecs"*. 1 Co 23s.